

Mål T-16/96

Cityflyer Express Ltd mot Europeiska gemenskapernas kommission

”Talan om ogiltigförklaring — Lufttransport — Statligt stöd — Räntefritt lån —
Stödbelopp — Marknadsekonomisk investeringsprincip —
Proportionalitetsprincipen — Uppenbart oriktig bedömning — Motivering —
Behovet av en öppen dialog mellan kommissionen och klaganden”

Förstainstansrättens dom (femte avdelningen i utökad sammansättning) av den
30 april 1998 ..... II - 760

Sammanfattning av domen

1. *Talan om ogiltigförklaring — Beslut om statligt stöd — Klagomål som inte har framförts under det administrativa förfarandet — Upptagande till sakprövning (EG-fördraget, artiklarna 93.2 och 173)*
2. *Statligt stöd — Begrepp — Ekonomiskt bidrag som en medlemsstat beviljar ett företag — Bedömningskriterier — Företagets situation i förhållande till de privata kapitalmarknaderna — Lån som beviljas med förmånlig räntesats — Återbetalning av skillnaden mellan den ränta som skulle betalas enligt marknadsränta och den som faktiskt betalas (EG-fördraget, artikel 92.1)*

3. *Statligt stöd — Beslut av kommissionen i vilket det konstateras att ett stöd som inte har anmälts är oförenligt med den gemensamma marknaden — Motiveringskyldighet — Omfattning*

(EG-fördraget, artiklarna 92, 93.3 och 190)

1. Inom området för statligt stöd finns det inte någon bestämmelse enligt vilken rätten för en direkt och personligen berörd person att väcka talan mot en rättsakt som är riktad mot en tredje part görs avhängig av villkoret att denne under det administrativa förfarandet har gjort gällande samtliga de klagomål som framgår av ansökan. Då någon sådan bestämmelse inte finns skall en sådan persons rätt att väcka talan inte inskränkas enbart på grund av att denne, trots att han hade kunnat göra det, har avstått från att under det administrativa förfarandet yttra sig över en bedömning som meddelats vid inledningen av förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget och som upprepats i det omtvistade beslutet.
2. För att avgöra om ekonomiska bidrag som en medlemsstat beviljar ett företag företer kännetecknen för statligt stöd, är det relevant att tillämpa det kriterium som bygger på det mottagande företagets möjligheter att erhålla de ifrågavarande beloppen på kapitalmarknaden. I synnerhet är det relevant att fråga sig om en privat investerare skulle ha utfört transaktionen i fråga på samma villkor och, om så inte är fallet, undersöka på vilka villkor han skulle ha kunnat utföra den.

grunder anse att det är skillnaden mellan den ränta som skulle ha betalats enligt marknadsränta och den som faktiskt betalas, och inte det utlånade beloppet, som är att anse som ett stöd som är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Tillämpningen av kriteriet med en privat investerare ger också kommissionen möjlighet att, med beaktande av proportionalitetsprincipen, bestämma vilka åtgärder som skall vidtas med stöd av artikel 93.2 i fördraget för att få de konstaterade snedvridningarna av konkurrensen att upphöra och återställa den situation som förelåg före utbetalningen av det olagliga stödet. Även om det inte går att göra någon principiell skillnad mellan ett stöd som ges i form av lån och ett stöd som ges i form av kapitaltillskott, kan ändå en enhetlig tillämpning av kriteriet med en privat investerare på de olika fallen, med hänsyn till proportionalitetsprincipen, fordra att det vidtas olika åtgärder för att få de konstaterade snedvridningarna av konkurrensen att upphöra och återställa den situation som förelåg före utbetalningen av det olagliga stödet.

Proportionalitetsprincipen fordrar att nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa en sund konkurrens på den inre marknaden, men att dessa i minsta möjliga mån skall hämma främjandet av en

I fråga om lån som beviljas med förmånlig räntesats kan kommissionen på goda

harmonisk och väl avvägd utveckling av näringslivet inom gemenskapen som helhet.

Eftersom ett belopp som utbetalas som kapitaltillskott överförs varaktigt, medan beloppet endast tillfälligt ställs till förfogande vid ett lån, till följd av att det skall återbetalas, ställer proportionalitetsprincipen krav på att det vidtas olika åtgärder i de skilda fallen. Vad beträffar ett kapitaltillskott kan kommissionen anse att undanröjandet av den beviljade förmånen medför att tillskottet måste återbetalas. Vad däremot beträffar ett lån har kommissionen, om konkurrensfördelen består i att en förmånlig räntesats har beviljats och inte i själva värdet av det kapital som har ställts till förfogande, grund för att i stället för att helt enkelt förordna om en återbetalning av kapitalbeloppet, förordna om tillämpning av den räntesats som skulle ha beviljats enligt normala marknadsvillkor och om återbetalning av det belopp som motsvarar skillnaden mellan den ränta som skulle ha betalats enligt sådana villkor och den ränta som faktiskt har betalats på grundval av den förmånliga räntesats som har beviljats.

3. Den motivering som krävs enligt artikel 190 i fördraget skall på ett klart och otvetydigt sätt visa hur den gemenskaps-

institution som är ansvarig för den ifrågasatta rättsakten har resonerat, så att de berörda kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden för att kunna försvara sina rättigheter och så att förstainstansrätten kan utöva sin kontroll. Det krävs dock inte att motiveringen anger samtliga relevanta sakförhållanden och rättsliga överväganden, eftersom frågan huruvida motiveringen av en rättsakt uppfyller kraven i artikel 190 i fördraget inte enbart skall bedömas mot bakgrund av motiverings lydelse, utan även mot bakgrund av det sammanhang i vilket motiveringen ingår samt alla rättsregler som reglerar den berörda frågan.

Kommissionen är inte tvungen att ta ställning till samtliga argument som de berörda har åberopat vid kommissionen i motiveringen av de beslut som den fattar för att säkra tillämpningen av konkurrensreglerna. Det räcker med att den anger de omständigheter och rättsliga överväganden som haft en avgörande betydelse för beslutet.

Då denna princip tillämpas vid bedömningen av en stödåtgärd innebär den ett krav på att kommissionen skall ange skälen till att den anser att stödåtgärden i fråga omfattas av tillämpningsområdet för artikel 92.1 i fördraget.